

DE LA TREPTELE LUDICE LA CELE LOGICE

Dzițac Domnica Ioana

elevă în clasa a X-a A, Colegiul Național „Emanuil Gojdu” Oradea

Învățând să tind spre înălțimi, învățând să construiesc și să urc trepte...

De mică visam că zbor printre arbori, spre ceruri; de mică iubesc tot ceea ce se înalță; de mică am învățat cât de important este să privesc, să tind, prin tot ceea ce fac, spre înălțimi. În timp, acumulând cunoaștere și trăiri, orizonturile lumii s-au deschis în calea mea; am încercat și cred că am reușit, să urc cât mai sus și, astfel, am reușit să văd cât mai departe. Am urcat treptele cunoașterii cu demnitate și mândrie, lăsând în urma mea *trepte* și pentru colegii care vin. De ce trepte? Deoarece Kafka spunea că „Atâta timp cât nu încetezi să urci, treptele nu se vor termina; sub pașii tăi care urcă, ele se vor înmulți la nesfârșit”.

Construind trepte pentru colegii care vin...

După ce am urcat la un nivel superior am realizat în ce consta dificultatea urcușului; m-am gândit că stă în puterea mea să construiesc *trepte* care să ușureze urcușul celor ce mă urmează.

Astfel, s-a născut, când eram elevă în clasa a V-a, ideea de a scrie o serie de cărți, intitulate chiar așa: **Trepte matematice**. M-am gândit să prezint matematica, „regina științelor”, colegilor mai mici și generațiilor viitoare ca pe o disciplină privită și analizată cu ochi de copil, într-o manieră mai ludică și mai apropiată de practică. Am încercat și am reușit să dau o tentă originală celor 4 cărți ale mele, punând în evidență utilitatea și frumusețea matematicii.

Tot din dorința intensă de a evidenția aplicabilitatea matematicii în viața de zi cu zi, am avut deosebită plăcere, ca alături de mentorul meu, să inițiem și să organizăm în 29 martie 2012, simpozionul intitulat „Descoperă matematica altfel”, așa cum a descoperit-o și marele matematician Grigore C. Moisil. La eveniment a participat nepoata matematicianului, d-na prof. univ. dr. Ioana Moisil. Prin intermediul simpozinului, am adus spiritul moisilean pe meleaguri bihorene, și, mai mult, scopul de a arăta elevilor și o altă față a matematicii, cea reală și frumoasă, a fost atins.

Pasiunea mea de a transmite generațiilor care vin frumusețea matematicii s-a materializat și în 7 aprilie 2014, când am reușit să inițiez și să coordonez activitatea „Math in English, Math for Future!”, în cadrul *Programului Național: Școala altfel: Să știi mai multe, să fii mai bun!*, activitate la care protagoniști au fost colegii mei de clasă și elevii Școlii Internaționale Agora. Am reușit să inserez în această activitate parte din cunoștințele ce le-am dobândit de-a lungul anilor, prin învățarea matematicii în limba engleză, prin studiul teoretic și practic al curriculei sistemului de învățământ britanic, dar și cel american, studiu extins și prin prisma participărilor mele la școlile de vară de la Oxford, New York, Los Angeles. Astfel, am încercat să transmit o matematică altfel, în limba engleză, pornind de la jocuri distractive și până la geometrie pe asfalt, cu scopul ca elevii să-și însușească o parte din vocabularul matematic în limba engleză într-un mod plăcut.

Aceste *trepte matematice*, concretizate prin 4 cărți, organizarea unui simpozion și a unei activități, la care se pot adăuga premiile la diverse concursuri de matematică, participarea la unele simpozioane și proiecte în domeniu, care au stat la baza consolidării treptelor matematice, constituie o parte din moștenirea pe care o las generațiilor care-mi urmează: o matematică privită cu ochi de copil, o matematică de la copil la copil.

Părinții mei au cultivat în mine dragostea de verde, de viață, de natural și autentic. Astfel, am încercat să transmit celor din jurul meu importanța ocrotirii mediului în care trăim, să construiesc în interiorul, dar și în exteriorul meu o lume, așa cum mi-o doresc - ideală, cu mult verde, copaci și flori, păsări și animale, cer albastru și ploi liniștite după care să răsară curcubeul. Am încercat să contribuie la crearea unei astfel de lumi printr-un comportament eco, prin implicarea ca voluntar în diverse proiecte, prin participări la concursuri, activități, simpozioane pe teme ecologice, prin realizarea diverselor materiale didactice eco. Am încercat mereu să transmit mesajul meu: *Fii eco pentru o viață mai frumoasă!* Încercând, am reușit și în acest domeniu să construiesc trepte; le-am numit **Eco-treptele unei vieți mai frumoase!**

De exemplu, tot în cadrul „Săptămânii altfel”, alături de aceiași protagoniști de care aminteam anterior, am inițiat și organizat activitatea „Împreună pe eco-treptele unei vieți mai frumoase!”; după o scurtă introducere cu privire la importanța manifestării unei atitudini responsabile față de mediul în care trăim, i-am invitat pe cei prezenți să vizioneze un filmuleț de bună practică, „Cod verde în Pădurea Neagră”, urmând o serie de dezbateri pe seama celor vizionate. Apoi, elevii mai mici, sub coordonarea liceenilor, au trebuit să coloreze, să scrie pe foi de flipchart diverse oportunități și pericole cu privire la mediu pe care să le prezinte pe echipe de lucru, apoi să se joace; pentru ca activitatea să fie o adevărată încununare, a fost completată cu o acțiune de voluntariat: plantare de panseluțe. Toți cei prezenți am realizat cât de mărețe sunt cuvintele lui Victor Hugo, care spunea că *frumusețea naturii nu poate fi egalată decât de frumusețea sufletului*. În cadrul aceleiași activități am testat și conținutul unui material didactic, o carte de colorat și un joc, în format bilingv,

realizat în colaborare, material intitulat: *Hai să colorăm, să învățăm și să ne jucăm! Educație ecologică timpurie / Let's colour, learn and play! Early ecological education.*

Mi-am dat seama în timp că în reușita construirii unor trepte stabile, sigure, indiferent de domeniu, avem nevoie de informații, iar una dintre cele mai importante surse de informare din zilele noastre este Internetul. Am considerat că fiecare dintre utilizatorii Internetului, indiferent de vârstă, trebuie să cunoască oportunitățile și pericolele utilizării Internetului. Astfel, cu ocazia Zilei Siguranței pe Internet, 11 februarie 2014, am inițiat și organizat activitatea „Micuțul netățean”. Activitatea a început cu o prezentare interactivă în care au fost prezentate, analizate și interpretate desene justificative, cu scopul de a extrage esența mesajului privind punctele tari (Așa DA) și punctele slabe (Așa NU) ale navigării pe Internet. Am continuat activitatea învățând să recunoaștem și să ne fixăm mai bine oportunitățile și pericolele utilizării Internetului prin desene, joc, urmând ca la finele activității, toți, de la mare la mic, să exprimăm într-un glas că *Și noi știm să utilizăm corect Internetul!* Prin intermediul unui schimb de informații între generații și a materialelor folosite, realizate în colaborare, cu titlul: *Hai să colorăm, să învățăm și să ne jucăm! Educație netățenească timpurie / Let's colour, learn and play! Early netizen education*, am încercat și încercăm, să transmitem modul de utilizare corectă și eficientă a mijloacelor de comunicare și informare, într-o nouă încercare de a construi, de astă-dată, **trepte ale unei informări corecte, trepte ale siguranței pe Internet.**

Vorbeam la începutul articolului despre cât de important este să privești spre cer, să tinzi spre înălțimi. Priveam de mică, noaptea, imensitatea cerului acoperit de stele, născându-se mereu întrebări în mintea mea despre locul nostru în Univers. Am început tot din gimnaziu să construiesc așa numitele *astro-trepte*, încercând mereu să descopăr cât mai multe din tainele Universului. Am început să studiez diverse teme lansate în cadrul unor concursuri de către NASA, concursuri la care am luat premii, am început să învăț să fac calcule astronomice. Mi-ar fi plăcut să studiez și mai mult acest domeniu și, din acest motiv, nu ezit să particip sau să organizez diverse evenimente atunci când este posibil. De exemplu, tot din dorința de a transmite dintre informațiile pe care le dobândesc, generațiilor care urmează, în 30 aprilie 2014, în luna mondială a astronomiei, am organizat activitatea „Povestea unei călătorii printre stele și galaxii”, în care micuții protagoniști ai evenimentului au avut posibilitatea de a afla prin intermediul unor prezentări, filmulețe, jocuri interactive, desene și a unei călătorii imaginare, de poveste, pe Marte, ce semnificație are poezia „La steaua” de Mihai Eminescu și, pur și simplu, care este locul nostru în Univers.

În loc de concluzii...

Niciun urcuș nu este ușor, dar după ce ai urcat câteva trepte, nu ți se pare că a fost chiar atât de greu. Bucuria de a fi reușit se amplifică, dacă îi poți ajuta și pe cei din urma ta să urce mai ușor, împărtășindu-le din experiența ta. În acest mod, acolo sus, pe piscurile înalte ale înțelegerii și cunoașterii, nu vei suferi de singurătate, ci te vei bucura că ai cu cine împărtăși acumulările tale.

Dată fiind natura ludică a omului, în special în copilărie, jocul poate fi o treaptă prețioasă în scara cunoașterii. În opinia mea, jocurile ar trebui să fie orientate mai mult pe colaborare/cooperare și nu exclusiv pe competiție. Deasemenea, susțin ideea unor activități și proiecte extrașcolare, deoarece prin intermediul lor, copiii dobândesc cunoaștere și iubire. În susținerea și implementarea acestor idei mă perfecționez continuu. Astfel, am absolvit un curs de pregătire în vederea susținerii de activități educaționale în domeniul siguranței online, iar în vacanța de vară am participat la școala de vară *Cooperative Learning – The ABC of Cooperation*, formator: Carlton J. Fitzgerald, destinată tuturor celor interesați de perfecționarea strategiilor interactive de predare pentru optimizarea interrelațiilor psihosociale la nivelul grupurilor. La acestea se mai pot adăuga experiențele în dezvoltarea activităților educative nonformale, dobândite prin participările la cele trei școli de vară internaționale din UK și USA.

Am construit acest articol în jurul unor cuvinte cheie care mă caracterizează și mă ajută în călătoria mea prin viață: *zbor, înălțimi, vise, trepte*, cuvinte pe care le-am corelat cu marile mele pasiuni și realizări de până acum în *matematică, ecologie, informatică și tehnologia informației, astronomie.*

Alături de alte materiale realizate până acum pentru succesorii mei, am încercat să stabilesc o punte între generații, ajutându-mi colegii mai mici pentru o cât mai bună informare, pentru o cât mai corectă dezvoltare personală și...cum aș putea-o face mai bine decât prin *informare, desen, joc?*

Am încercat și voi încerca în continuare să implic cât mai mulți colegi în proiectele, acțiunile și activitățile mele; încerc să le transmit colegilor mei de generație energia, forța, puterea mea sufletească în speranța că vom reuși să devenim deschizători de noi drumuri, în speranța că, alături de profesorii, mentorii, părinții noștri învățământul românesc poate renaște din cenușa proprie, aidoma unei păsări Phoenix.

Notă: Prezentul articol constituie un extras actualizat din articolul [Scara cunoașterii - de la treptele ludice la cele logice](#), cu care am obținut **Premiul I** la Simpozionul internațional *The child's education – a continuous challenge*, ediția a VII –a, Lugoj, 2 mai 2014, ISBN 978-606-592-182-5, Editura Nagard.

Bibliografia poate fi consultată la adresa: <http://dzitac.ro/ro/ioana> (meniurile Articole, Proiecte).